

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-PO

Compass International School Doha

Plaats : Gharaffa
BRIN nummer : 29TX|C1
Onderzoeksnummer : 283136
Datum onderzoek : 17 - 19 mei 2015
Datum vaststelling : 3 september 2015

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	KWALITEITSPROFIEL	7
3	BESCHOUWING	10
4	VERVOLG VAN HET TOEZICHT	14

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-PO Compass International School Doha te Doha, Qatar in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011. Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit deze zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Het betreft onder andere ouderenquêtes en de jaarverslagen voor ouders van 2014 en 2015, de jaarplanning van de invoering van de nieuwe taalmethode, de opzet van de cultuurlessen en diverse opbrengstgegevens. Tijdens het bezoek zijn ook nog diverse documenten ingezien, waaronder documenten voor leraren waarin afspraken zijn vastgelegd en een overdrachtsdocument coördinatie. De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;
- Schoolbezoek, waarbij in de groepen 2, 3, 4 en 5 de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal; tevens is een kort bezoek gebracht aan het cultuur-uur dat op de zondagmiddag plaatsvindt.
- Gesprekken met de coördinator (tevens zorgcoördinator) over de kwaliteit van de indicatoren;
- Een gesprek met de locatieleiders Gharaffa en Madinat Khalifa van de Compass International School;
- Gesprekken met het bestuur, leerlingen, leraren en ouders, waaronder een vertegenwoordiging van de Dutch Advisory Board;
- Een gesprek met de Nederlandse Ambassadeur in Qatar.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de coördinator, de locatieleider Gharaffa van de Compassschool en de voorzitter van de Dutch Advisory Board.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.				•
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.				•
3.3	De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	
3.4	Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen blijft beperkt.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.1	De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.				•
7.5	De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.				•
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.				•
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.				•
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.				•

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.				•

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
N1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima	•	

3 BESCHOUWING

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het primair onderwijs op Compass International School Doha te Doha en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

In Doha kunnen ouders kiezen tussen twee vormen van NTC-onderwijs. Als zij hun kinderen hebben ingeschreven op de Compass International School Doha (CISD) krijgen de leerlingen drie keer per week onder schooltijd Nederlandse les op de vestiging Gharaffa als het om primair onderwijs gaat. Daarnaast is er op zondagmiddag nog een extra naschools uur met aandacht voor cultuur en leesonderwijs. Het voortgezet onderwijs is geheel geïntegreerd in het lesrooster van de locatie Madinat Khalifa. Dit voortgezet onderwijs wordt verzorgd door één Nederlandse leraar, die al langere tijd aan de school is verbonden. Deze rapportage betreft het primair onderwijs. Over het geïntegreerde voortgezet onderwijs op de CISD, locatie Madinat Khaliffa verschijnt een afzonderlijke rapportage.

Naast deze geïntegreerde NTC-lessen kunnen ouders ook kiezen voor naschools NTC-onderwijs, voor primair of voortgezet onderwijs. Deze lessen worden aangeboden door De Globetrotter en vinden alle op de locatie Gharaffa plaats, met gebruikmaking van dezelfde lokalen. Ook over deze lessen rapporteert de inspectie afzonderlijk. Beide voorzieningen voor NTC-onderwijs vallen onder dezelfde bestuurlijke constructie en hebben dezelfde coördinator. Ten tijde van het inspectiebezoek worden nog op twee andere locaties van de Compass School geïntegreerde Nederlandse lessen primair onderwijs gegeven, maar deze voorzieningen worden afgebouwd en geconcentreerd in de CISD. Op beide hoofdlocaties functioneert een gemeenschappelijke Nederlandse Advisory Board, bestaande uit Nederlandse ouders. Voornaamste taak is de belangenbehartiging van de Nederlandse gemeenschap richting het management van de CISD. Voor de Nederlandse coördinator fungeert de Advisory Board ook als sparring partner en critical friend.

De lerarenteams verschillen van samenstelling, er zijn geen leraren die aan beide voorzieningen lesgeven. De gezamenlijke coördinatie zorgt er echter wel voor dat het NTC-onderwijs zich op beide voorzieningen in dezelfde richting ontwikkelt. Alle leraren zijn in dienst van CISD, die eigendom is van North

Anglia, een consortium dat wereldwijd meerdere internationale scholen bezit. De arbeidsvoorwaarden van de leraren die de geïntegreerde lessen verzorgen, verschillen in lichte mate van die van de leraren van de Globetrotter. De eersten doen onder andere ook mee aan de scholingsprogramma's van de dagschool.

Het team dat de Nederlandse lessen voor het primair onderwijs geïntegreerd verzorgt op de CISD, bestaat uit vier leraren, die alle bevoegd zijn. Het aantal Nederlandstalige leerlingen stijgt nog steeds. Op 1 oktober 2014 volgden 113 leerlingen NTC-onderwijs, waarvan ruim 25 leerlingen voortgezet onderwijs.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

Toen duidelijk werd dat de bezuinigingen doorgingen heeft de school met ingang van het schooljaar 2013-2014 de ouderbijdrage verhoogd. Nadat tijdelijk weer een (verminderde) subsidie beschikbaar bleek te komen, is dit zo gebleven. De onzekerheid over subsidie in de periode na 2016 maakt dat de positie van het NTC-onderwijs kwetsbaarder wordt in relatie tot de CISD, omdat er nu geen financiële prikkels meer zijn voor de CISD. In deze situatie, waar de samenwerking mede afhankelijk is van de goede wil van het management van de CISD is dit een nadeel.

Algemeen beeld

De kwaliteit van het primair onderwijs op de Compass school is ten opzichte van het vorige inspectiebezoek aanzienlijk verbeterd. De inspectie beoordeelt nu alle indicatoren van het kwaliteitsprofiel tenminste als voldoende. Dat betekent dat er de afgelopen twee jaar echt een kwaliteitsslag is gemaakt. Sterke punten zijn het warme en ondersteunende pedagogisch klimaat, de effectieve klassenorganisatie, de wijze waarop de ontwikkeling van de leerlingen wordt gevolgd, de leerlingenzorg en de kwaliteitszorg. Het primaire proces van leren en lesgeven is al met al goed op orde. Dat betekent dat het nu tijd is voor verdere uitbouw van de kwaliteit, bijvoorbeeld in de verbinding met het IPC-onderwijs van de dagschool. Belangrijk daarbij is dat de goede verhoudingen met de dagschool, zoals die thans in het primair onderwijs aanwezig zijn, kunnen worden gecontinueerd.

Gezien de aangetroffen kwaliteit past de inspectie basistoezicht toe. Dat betekent dat de school in principe over vier jaar opnieuw bezocht zal worden.

Toelichting

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt de leerresultaten als voldoende, zowel aan het einde van de schoolperiode als tussentijds. De inspectie geeft een oordeel over de leerresultaten op basis van landelijk genormeerde toetsen voor technisch en begrijpend lezen. Daarnaast worden de resultaten voor spelling en de woordenschat in ogenschouw genomen, zonder dat deze bijdragen aan de oordeelsvorming. Vanwege de zeer verschillende taalachtergrond en daarom ook leerniveaus van leerlingen kijkt de inspectie vooral naar de resultaten op achtereenvolgende toetsen (leerwinst).

De school heeft dit schooljaar een inhaalslag gemaakt op het punt van de spelling. De inspanningen die zijn verricht om het resultaat te verhogen werpen hun vruchten af.

Onderwijspraktijk

De inspectie beoordeelt het pedagogisch klimaat zonder meer als goed. De sfeer in de groepen is gemoedelijk, terwijl er toch hard wordt gewerkt. Voor de leerlingen zijn de NTC-lessen een vorm van thuis komen. De klassenorganisatie is helder en overzichtelijk, waardoor de beschikbare leertijd efficiënt wordt benut. De werkvormen zijn gevarieerd en afwisselend. Leraren leggen kort en duidelijk uit, volgens de principes van (interactieve) effectieve instructie. Leerlingen weten goed waar zij aan toe zijn, wat zij moeten doen en wat er daarbij van hun verwacht wordt. Beide scholen maken gebruik van dezelfde klaslokalen, waarvan er twee alleen in gebruik zijn voor de NTC-lessen. Dit maakt dat de leeromgeving rijk en Nederlandstalig is ingericht. In de lokalen zijn goede ict-voorzieningen aanwezig, waaronder een digitaal bord. Iedere leerling heeft vanaf groep 4 bovendien een tablet of (in het voortgezet onderwijs) een ipad. Op de locatie Gharaffa is voor het primair onderwijs een goed gevulde bibliotheek beschikbaar.

De vorderingen van de leerlingen worden goed bijgehouden en eveneens goed geanalyseerd. Op basis daarvan vindt differentiatie plaats, maar de inspectie heeft geconstateerd dat op dit punt nog winst valt te behalen. Dit heeft te maken met het soms nog leraargestuurde onderwijs, veel interactie vindt voornamelijk van en naar de leraar plaats. Leraren zullen ruimte voor verdergaande differentiatie krijgen als zij de uitgangspunten van het leren ('personal goals') van het IPC weten toe te passen, waarbinnen leerlingen meer zelfverantwoordelijk zijn voor hun leren en vaker samenwerken. De invoering van de nieuwe taalmethode biedt hiervoor ook kansen.

De leerlingenzorg is goed op orde. De coördinator speelt ook hierbij een belangrijke rol, dankzij het overzicht op de weekplanningen en de resultaten. De

leerlingenzorg is sowieso nauw verweven met het primaire proces van onderwijzen en leren. Wanneer dit gewenst is maken leraren een individueel of groepsplan en evalueren of de gewenste resultaten worden bereikt. Ouders met wie de inspectie sprak zijn tevreden over de wijze waarop de school hun betreft bij het onderwijs en hoe de school hun informeert over organisatorische zaken en over de vorderingen van hun kinderen. De school is laagdrempelig en staat open voor verbeteringsuggesties. De inspectie heeft met de school gesproken over het belang dat een NTC-school heeft bij het bevorderen van het Nederlands taalaanbod in de thuisomgeving. Leesbevordering op de NTC-school helpt om dit te realiseren.

Kwaliteitszorg

De school heeft de kwaliteitszorg goed op orde. De lessen die geïntegreerd plaatsvinden vallen ook onder het kwaliteitszorgsysteem van de dagschool, maar daarbij is de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het NTC-onderwijs naar de coördinator gedelegeerd. De coördinator voert op beide NTC-voorzieningen een gelijkgericht beleid van schoolontwikkeling en kwaliteitsverbetering. De Dutch Advisory Board speelt een rol bij de kwaliteitsbewaking, als adviesorgaan en sparring partner van de coördinator.

De afgelopen twee jaar is er veel opgezet en verbeterd, niet in het minst het kwaliteitssysteem zelf. De tevredenheid van ouders wordt jaarlijks bevraagd. Ook vraagt de school naar de ervaringen na terugkeer naar Nederland. Het recent vervaardigde schoolplan heeft een goede en breed gedragen analyse van sterke en zwakke punten en kansen en bedreigingen, op basis waarvan meerjarenbeleid wordt gevoerd. Per jaar wordt dit uitgewerkt in verbeterplannen die vervolgens worden geëvalueerd. De school kent haar leerlingen goed, onder andere door de analyse van de leerresultaten. Indien nodig wordt hierop bijgestuurd. De coördinator houdt via de door alle leraren wekelijks toegestuurde plannings goed zicht op de voortgang van het onderwijs, in primair én voortgezet onderwijs. Ook vinden er regelmatig klassenbezoeken plaats en is er een cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken. Een enigszins kwetsbaar punt voor de toekomst (waar de NTC-school zelf weinig invloed op kan uitoefenen) is nog de afhankelijkheid van de persoonlijke visie van het management van de CISD op het punt van het moedertaalonderwijs.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.